

dem omkring 130 svenska — generalkonsul Claes Grill i London är antecknad för 100 exemplar och Wadströms broder Pehr Gustaf i Norrköping för 20. Bland svenskarna få vi dock ej, i trots af namnet, räkna den subskribent, som tecknat sig »Gustavus Vassa, a native of Africa»: denne var en frigifven negerslaf, som synes ha förtjänat sitt uppehälle genom försäljning af en bok med titel: *The interesting narrative of the Life of Olandah Equiano or Gustavus Vassa, the African, written by himself* (K. bibl. äger häraf 9:e upplagan, tryckt i London 1794; en tysk öfversättning finnes äfven). Det egendomliga namnet, säger författaren (s. 62), hade han fått af en engelsk sjökaptan, på hvars fartyg han befunnit sig; visserligen hade han själf föredragit att kallas Jakob, men genom »many a cuff» förmåddes han slutligen att lystra till ett namn, om hvars svenska ursprung han antagligen icke haft någon aning.

Af *Essay on Colonization* utkom en öfversättning med titel:

C. B. WADSTRÖM's Versuch über Kolonien vorzüglich in Rücksicht auf die westliche Küste von Afrika, nebst einer Beschreibung der bis jetzt dort errichteten Kolonien, besonders der neuen von Sierra Leona und Bulama. Erster Theil. Aus dem Englischen mit vielen Anmerkungen und Zusätzen von E. A. W. ZIMMERMANN, Herzogl. Braunsch. Hofrath. Leipzig 1796. VIII + 302 sid. 8°.

Öfversättaren, känd såsom flitig geografisk och historisk författare (f. 1743, d. 1815), hörde till Wadströms personliga bekantskaper: han nämnes bland dem som bevisat denne vänlighet under resan i Tyskland 1774, och hans åsikter om Afrika såsom kolonisationsland citeras i inledningen till *Essay on Colonization* (s. IV). I sitt företal säger Zimmermann, att han åtagit sig öfversättningen (antagligen på Wadströms uppmaning) »ohne vorherzusehen, dass sie so mancher Zusätze und so mancher Weglassungen bedürfen würde». Han hade därför i väsentliga delar förkortat originalet samt tillagt en mängd noter till komplettering af förf:s framställning, där den af brist på litterära hjälpmedel varit ofullständig. Öfversättningen af andra delen hade han ansett kunna tills vidare uppskjutas; den har ej heller sett dagen. — Om planerna att till franska öfverflytta *Essay on Colonization*, se nedan sid. 46.

Den litterära verksamheten blef dock ej för Wadström mera vinstbringande än den industriella. I den förut citerade utgifna biografien säges om honom, att »bristande uti förlag, som til et så dyrbart värk erfordrades, enär de prenumererandes antal icke svarade däremot, var han föranlåten at med förlust öfverlemna til boktryckaren skörden af denna sin möda, ej mindre än af det enda hopp han hittills ägt om uprättelse ur sit olyckliga tilstånd». Antagligen voro dessa krossade förhoppningar åtminstone en bidragande orsak till Wadströms beslut att för alltid öfvergifva England: i december 1795 öfverflyttade han till Frankrike.